

Vztah

http://www.novinky.cz/Index/Lide_vztahy_sex/12551.html?from=sekce

Zůstat, nebo odejít?

Takovou otázku si položil snad každý z nás. Je to ještě láska, nebo již jen síla zvyku? Proč je tak těžké ukončit vztah?

Kdy to vlastně začalo? Když se na jedné party hlasitě smál vtipu o hloupých blondýnách? Nebo když během dne podesáté hořekovala nad svým velkým zadkem a jeho malým platem? Či snad když pocítila touhu strávit jednu noc úplně sama? Najednou se začínají objevovat další a další trhliny v lásce, která se dříve zdála být věčná. Pochybnosti o kvalitě vztahu neustávají, naopak se stále více prohlubují. Náhle se člověk netěší jít domů, nemá chuť vyprávět, co zajímavého se stalo v práci, a při líbání pociťuje maximálně dotek rtů, nic víc. Setrvačnost deptá a svírá jako svěrák. Myšlenka na opuštění partnera je naléhavá jako nikdy. Přesto se však znovu a znovu objevují pochyby: Přece jen ho/ji ještě nějakým způsobem miluji.

Hořké poznání

Od prvních pochybností až k hořkému poznání, že partner, kterého jsme vroucně milovali a považovali takřka za dar z nebes, je dnes v nejllepším případě dobrý jen jako termofor do postele, mnohdy uplyne několik měsíců, mnohdy i let. Čím déle s někým žijeme, tím obtížněji nacházíme sílu k rozchodu. Partneri si na sebe rychle zvyknou, v dobrých chvílích vzpomínají na společné krásné zážitky a doufají, že všechno bude zase jako dřív. Navíc, co řekne na rozchod rodina, kamarádi a kolegové, kteří mají partnera rádi a je jim sympatický? Náhle se myšlenka, že už spolu nikdy nepojedou na dovolenou, zdá být absolutně neúnosná.

Strach z rozchodu

Mnozí lidé jsou v zaměstnání velmi úspěšní a na venek působí velice sebejistým dojmem. Avšak ve vztazích mají mnohdy velké problémy a při jejich řešení se leckdy chovají jako malé děti. Mají strach z rozchodu obávají se ztráty bezpečí, klidného zázemí a společných přátel. Nikdo není rád sám. Lidé mají strach, že rozchodem udělají největší chybu v životě. Raději známé neštěstí než neznámé štěstí. Odhodlat se k zásadnímu kroku, opustit bezpečný přístav, nebo se užírat v zlaté kleci? Co je lepší?

Zůstat, nebo odejít?

Ne každý má odvalu otevřeně promluvit s partnerem a oznámit mu ukončení vztahu. Řada lidí se raději uchyluje ke snazším řešením, které však o to více bolí postiženého partnera. Mnozí lidé se tak začínají chovat neúnosně, terorizují své partnery, podvádějí je a snaží se vyprovokovat rozhodující konflikt, ve kterém má dojít k vyřešení stávajícího problému. Ne vždy slaví tato taktika úspěch, mnohdy je jediným výsledkem totální duševní kolaps podváděného partnera, který pořádně neví, na čem je, co se vlastně děje, a naivně si namlouvá, že to všechno přejde a bude zase dobře.

Jestliže se dostanete do fáze nerozhodnosti a nevíte, co s načatým vztahem, pomůže jen jedno: trpělivost. Američtí autoři Lynette Trierová a Richard Peacock radí v takové situaci nabourat všední rutinu třeba jen vstát o 15 minut dříve než obvykle, abychom měli více času na sebe, nebo začít dělat něco, co nás vždy zajímalo. Vše, co změní jednání a myšlení, je dobré.

Mluvit zlato

Mluvte s lidmi. Se známými, kamarády a kamarádkami, které mají zkušenosti s rozchodem, popřípadě s psychoterapeutem. Člověk by si měl vyjasnit několik zásadních otázek: Co chci od

vztahu? Nakolik se nyní splňují má očekávání? Vyplatí se vůbec ještě investovat námahu, čas, sebeúctu a energii do věci, která mne už dávno neuspokojuje a nepřináší štěstí? Otázka nestojí, zda ho/ji ještě milujete, ale zda ho/ji tak velmi milujete, že s ním/ní chcete trávit další dny, radí Trierová a Peacock.

Ještě než se člověk odhodlá k odchodu od partnera, měl by nejprve o vztah pořádně bojovat. Stále znovu a znovu požadovat to, co mu chybí. Více pozornosti, lásky, lepší sex. Přesto však nelze bojovat do nekonečna. Pokud se nic nezmění, nezbývá než odejít.

Odejít!

Náhle si je člověk zcela jistý. Už nelze dále přešlapovat na místě. Neodkládejte své rozhodnutí na dobu, až se s partnerem shodnete na důvodech ukončení vztahu, říká americká psycholožka Harriet Braikerová. Nikdy se totiž nehodnete. Je nejvyšší čas připravit se na nový život. Čím déle jste s někým žili, tím důkladněji byste se měli připravit. Možná budete potřebovat právníka, nový byt nebo místo, kam můžete odejít. Své nejbližší můžete poprosit o morální podporu. Teprve po důkladné přípravě se odhodlejte k odchodu!

Rozchod by měl být jako chirurgický řez

Přesně to radí psychoterapeut Jung. Samozřejmě, rána, z níž teče spousta krve, hodně bolí. Asi tak, jako bychom ztráceli kus našeho těla. Bolest, která tento zákrok s sebou přináší, však ještě neznamená, že ex-partner byl opravdu ten pravý/ta pravá. Nakonec se to zcela jistě vyplatí. Po čase se rána zahojí a člověk mnohdy s údivem konstatuje, jak dlouho s rozchodem otálel.

Mnozí lidé, které opustil partner, jsou velmi zoufalí, nevědí si rady a jen plačtivě hořekují: Co budu dělat? Kde teď někoho najdu? Takové otázky přímo evokují domněnku, že jim vlastně

vůbec nejde o kvalitu vztahu, ale toliko o vztah samotný. Lepší špatný vztah než žádný. Kde zase budu někoho shánět?! ptají se zhnuseně při představě, jak obtížné bude hledání vhodného partnera. V tomto případě se však námaha jistě vyplatí. Navíc jedno známé lidové rčení říká, že pro jedno kvítí slunce nesvítí. Asi to tak bude.

Marek Liška (foxx@mybox.cz) - 29.10.2002

Slovní zásoba

Zůstat, nebo odejít?

síla <i>f</i>	Kraft; Stärke
zvyk <i>m</i>	Angewohnheit, Gewohnheit, Brauch, Sitte
síla zvyku <i>f</i>	Macht der Gewohnheit
vztah <i>m</i>	Beziehung, Bezug, Verhältnis
vtip <i>m</i>	Witz, Scharfsinn
hořekovat <na- se, za- >(-kuji)	lit. jammern, wehklagen, lamentieren
zadek <i>m</i>	Hinterteil; Gesäß; Zo. Steiß
plat <i>m</i>	Bezahlung, Zahlung; Gehalt, Entgelt, Bezüge
či <i>Kj.</i>	oder (ausschließend)
čí	wessen
zvýšení platů <i>n</i>	Gehaltserhöhung
pocítit <i>pf.</i> -cíťovat (-ťuji)	empfinden, fühlen
touha <i>f</i> (po kom, čem)	Wunsch, Sehnsucht
objevit se	erscheinen, F auftreten
objevit <i>pf.</i>	entdecken
objev <i>m</i>	Entdeckung
trhlina <i>f</i>	Riß, Spalte, Sprung; Mar. Leck
věčný	ewig
pochyba <i>f</i>	Zweifel
pochybnost <i>f</i> (<i>i-Dekl.</i>)	Bedenken, Zweifel
pochybný	zweifelhaft, fragwürdig
ustat, ustát se,	aufhören (mit); <i>Wind</i>
ustávat (se)(v čem)	<i>usw.:</i> nachlassen
prohloubit <i>pf.</i>	vertiefen (<i>a. fig.</i>)

náhle <i>Adv.</i>	plötzlich
vyprávět (3.Pl. -ějí)	erzählen
líbat <o-, (z)u->	küssen
ret <i>m</i>	Lippe
dotek <i>m</i>	Berührung; <i>El.</i> Kontakt
setrvat <i>pf.</i> , -ávat	verharren, bleiben
setrvat (na čem)	festhalten (an), bestehen (auf)
sevírat → sevřít	umklammern; einschließen; einklemmen; <i>Kehle</i> zusammenschnüren
sevřít se	sich schließen, sich zusammenziehen
svěrák <i>m</i>	Schraubstock
myšlení <i>n</i>	Denken
myšlenka <i>f</i>	Gedanke
opustit <i>pf.</i> (-štěn)	verlassen, im Stich lassen
opuštěný	verlassen, einsam
nalehavý	dringend, dringlich; unaufschiebbar
nalehavost <i>f</i> (<i>i-Dekl.</i>)	Dringlichkeit
pochyba <i>f</i>	Zweifel
způsob <i>m</i>	Art, Weise; Benehmen, Umgangsform

Hořké poznání

poznání <i>n</i>	Erkennen, <i>fig.</i> Erkenntnis
poznat <i>pf.</i>	erkennen, kennenlernen
vroucný	innig
považovat (-žuji) za co	halten für; auffassen als
takřka	sozusagen; fast
dar <i>m</i>	Gabe, Geschenk; Spende
dostat darem	als Geschenk erhalten
dárek <i>m</i>	(kleines) Geschenk
mnohody	häufig, oftmals
mnohde	vielerorts, mancherorts
nacházet → najít	
síla <i>f</i>	Kraft; Stärke
zvyknout (si) <i>pf.</i>	sich gewöhnen (an)
(kl)→ zvykat (si)(k-u, č-u. <i>od.</i> na k-o, co)	
zvyk <i>m</i>	Angewohnheit, Gewohnheit, Brauch, Sitte

zážitek <i>m</i>	Erlebnis
náhlý	plötzlich, unerwartet; überstürzt
zdat se <u-, za->	(er)scheinen, träumen
>(zdal) <i>unps.</i> (k-u)	
zdalo se mi o tobě	ich habe von dir geträumt
zdat se mit to drahé	das erscheint mir teuer
únosný	tragfähig; <i>fig.</i> erträglich

Strach z rozchodu

Zůstat, nebo odejít?